

Συγχρηματοδοτούμενο
από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Χτίζοντας Συνδέσεις:
Ένα Εργαλείο humanness
για τη Συμμετοχή των
Νέων
Πλοήγηση σε Σχέσεις,
Υποσχόμενες Εμπειρίες
και Προκλήσεις

Συγχρηματοδοτούμενο
από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Δημιουργώντας Συνδέσεις: Ένα Εργαλείο Ανθρωπιάς για την Εμπλοκή Νέων

Πλοήγηση σε Σχέσεις, Υποσχόμενες Εμπειρίες και
Προκλήσεις

Project no: **HUMANNESS EU social challenges and civic engagement for solidarity GA N.:
2022-1-IT03-KA220-YOU-00008960**

Deliverable no: A3.4

Συγγραφείς: Gilda Isernia, OBESSU – Maria Coelho Rosa, BETWEEN – Stella Akiteng, IDA
Uganda – Arianna Tortelli, HFC – Sarra Beshai, LIBERA contro le mafie – Monica Usai, LIBERA
Contro le Mafie – Graphic Design Silvia Sanz Linares, OBESSU

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Εισαγωγή	1-3
Τι είναι η Συμμετοχή των Νέων;	4-7
Προκλήσεις της Συμμετοχής των Νέων	8-9
Πρόκληση 1: Σχέσεις και Συν- Σχεδιασμός	11-21
Πρόκληση 2: Διαχείριση Έργων Αλληλεγγύης	23-28
Πρόκληση 3: Η Βιωσιμότητα της Εργασίας με νέους* (youth work)	29-32
Πηγές	33-35

*Η εργασία με τη νεολαία καλύπτει μια μεγάλη ποικιλία δραστηριοτήτων – κοινωνικών, πολιτιστικών, εκπαιδευτικών, αθλητικών και πολιτικών – οι οποίες πραγματοποιούνται μαζί με τους νέους, από τους ίδιους ή για αυτούς, στο πλαίσιο της μη τυπικής και ανεπίσημης μάθησης.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σχετικά με το Έργο Humanness

Το έργο *HUMANNESS: Κοινωνικές Προκλήσεις της ΕΕ και Πολιτική Δέσμευση για την Αλληλεγγύη* δημιουργήθηκε και σχεδιάστηκε από τέσσερις ευρωπαϊκούς οργανισμούς (Libera - Ιταλία, Between - Πορτογαλία, OBESSU - Βέλγιο, "Hope For Children" CRC Policy Center - Κύπρος, Between - Πορτογαλία) και με τον Οργανισμό Διαπολιτισμικής Ανάπτυξης της Ουγκάντα ως χώρα εταίρο. Πρόκειται για ένα καινοτόμο διακρατικό έργο, το οποίο δημιουργήθηκε με σαφή στόχο την ανάπτυξη στρατηγικών εργαλείων και μεθοδολογιών για τη διευκόλυνση της κοινωνικής ένταξης και την ανάπτυξη δεξιοτήτων των περιθωριοποιημένων νέων. Κάθε εταίρος συνεισφέρει τις συγκεκριμένες γνώσεις, την τεχνογνωσία και το όραμά του για τη βελτίωση και τη διευκόλυνση της ανταλλαγής γνώσεων σχετικά με τη συνοχή, την κοινωνική ανάπτυξη, τη δημοκρατία και την ένταξη.

Η **Libera** (Ιταλία) είναι ένα δίκτυο οργανισμών, κοινωνικών συνεταιρισμών, κινημάτων και ομάδων, σχολείων, συνδικάτων, επισκοπών, ενοριών και ομάδων προσκόπων, που δεσμεύονται όχι μόνο κατά των μαφιών, της διαφθοράς, του εγκλήματος και αυτών που τα τροφοδοτούν, αλλά και έντονα υπέρ της κοινωνικής δικαιοσύνης, της αναζήτησης της αλήθειας, της προστασίας των δικαιωμάτων, της διαφανούς πολιτικής και της δημοκρατικής νομιμότητας που βασίζεται στην ισότητα.

Η **OBESSU** ή το Γραφείο Οργάνωσης των Ευρωπαϊκών Ενώσεων Μαθητών (Βέλγιο) είναι η μεγαλύτερη και μοναδική πλατφόρμα οργανωμένων μαθητών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, που εκπροσωπεί τις ανάγκες και τα συμφέροντά τους και αγωνίζεται για την προώθηση των δικαιωμάτων τους μέσω δημοκρατικών πολιτικών διαδικασιών, ενισχύοντας τους χώρους ένταξης, το διάλογο, την ανταλλαγή εργαλείων και την αλληλεγγύη.

Το **“Hope for Children” CRC Policy Center** (Κύπρος) είναι ένας Διεθνής Ανθρωπιστικός και Ανεξάρτητος Οργανισμός, που ιδρύθηκε με βάση τα πρότυπα της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού και το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το HFC εφαρμόζει πολυδιάστατα ανθρωπιστικά προγράμματα που σχετίζονται με την προώθηση των δικαιωμάτων των παιδιών, δίνοντας προτεραιότητα στην ευημερία τους, την εκπαίδευσή τους και την πρόληψη οποιασδήποτε μορφής βίας κατά των παιδιών.

Το **Between** (Πορτογαλία) είναι ένα ποικίλο δίκτυο επαγγελματιών, οργανωμένο ως μη κερδοσκοπικός οργανισμός, που επικεντρώνεται στην προώθηση της πολιτικής συμμετοχής και της ευημερίας των πολιτών, και στη δημιουργία συνεργασιών για αναγεννητική κοινωνική ανάπτυξη.

Ο **IDA** ή ο Οργανισμός Διαπολιτισμικής Ανάπτυξης (Ουγκάντα) είναι ένας οργανισμός που προωθεί μια κοινωνία της Ουγκάντας απαλλαγμένη από τη φτώχεια, μέσω της διατήρησης και αξιοποίησης των τοπικών φυσικών πόρων, των πολιτιστικών πόρων και του περιβάλλοντος για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Ο IDA εστιάζει στη γεωργία, την καθαρή ενέργεια, την υγιεινή του νερού και την πράσινη ανάπτυξη.

Στόχοι και σκοπός της Εργαλειοθήκης

Η Εργαλειοθήκη Αλληλεγγύης της Ανθρωπιάς (**Humanness Solidarity Toolkit**), έχει σχεδιαστεί για να υποστηρίζει τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας και τους επαγγελματίες στο έργο τους να ενδυναμώνουν τους νέους ώστε να προωθούν την αλλαγή στις κοινότητές τους. Κάθε νέος αξίζει ίσες ευκαιρίες και υποστήριξη, και αυτή η εργαλειοθήκη έχει ως στόχο να σας προσφέρει τη γνώση, τα εργαλεία και τις στρατηγικές που είναι απαραίτητα για να βελτιώσετε την καθημερινή σας πρακτική και να κάνετε μια διαρκή διαφορά στις ζωές των νέων με τους οποίους εργάζεστε.

Η Εργαλειοθήκη Αλληλεγγύης της Ανθρωπιάς είναι το αποτέλεσμα περισσότερου από ενός έτους έρευνας σε διαβούλευση με περισσότερους από 100 εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας από την Ευρώπη και τον κόσμο. Ξεκινά από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι με νέους, ιδιαίτερα όσοι αναζητούν τρόπους να εμπλέξουν διάφορες μορφές περιθωριοποιημένων νέων. Είναι δομημένη ώστε να παρέχει πρακτική καθοδήγηση, καινοτόμες προσεγγίσεις και ευέλικτα εργαλεία που μπορούν να ενσωματωθούν στην εργασία σας, ανεξάρτητα από το επίπεδο της εμπειρίας σας.

Περιεχόμενο

Η εργαλειοθήκη είναι δομημένη για να αντιμετωπίζει τις τρεις κύριες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας όταν προσπαθούν να εμπλέξουν τους νέους, σύμφωνα με την έρευνά μας. Αυτές είναι:

1. Η δημιουργία και καθιέρωση μιας σχέσης εμπιστοσύνης με τους νέους·
2. Η διαχείριση των απαιτήσεων των έργων αλληλεγγύης από την άποψη της ανάπτυξης και της εφαρμογής·
3. Η καθιέρωση βιωσιμότητας στην εργασία με τη νεολαία

Πώς να χρησιμοποιήσετε την Εργαλειοθήκη

Είτε αναζητάτε έμπνευση για ένα νέο πρόγραμμα, είτε επιθυμείτε να ενισχύσετε τις υφιστάμενες πρακτικές σας, είτε απλώς χρειάζεστε καθοδήγηση για ένα συγκεκριμένο ζήτημα, αυτή η εργαλειοθήκη είναι η πηγή που χρειάζεστε. Εξερευνήστε τα περιεχόμενα με τον δικό σας ρυθμό ώστε να προσαρμόσετε τα υλικά στις ανάγκες σας και να μοιραστείτε γνώσεις και εμπειρίες με άλλους επαγγελματίες.

Τι είναι η συμμετοχή των νέων;

Η συμμετοχή των νέων είναι η ενεργή εμπλοκή, συμμετοχή και ένταξη των νέων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, στα προγράμματα και στις δραστηριότητες που επηρεάζουν τη ζωή τους. Περιλαμβάνει την ενδυνάμωση των νέων ώστε να εκφράζουν τις απόψεις τους, να συμβάλλουν με ιδέες και να αναλαμβάνουν ηγετικούς ρόλους στη διαμόρφωση των κοινοτήτων τους και της κοινωνίας γενικότερα.

Ακόμη και αν τα έργα και οι πρωτοβουλίες για τη συμμετοχή των νέων έχουν σκοπό να ωφελήσουν τους νέους, η εμπλοκή τους μπορεί να είναι περίπλοκη, ειδικά όταν οι νέοι προέρχονται από περιθωριοποιημένες και/ή υπο-εξυπηρετούμενες κοινότητες. Οι περιθωριοποιημένοι και μειονεκτούντες νέοι αντιμετωπίζουν συχνά μια πληθώρα εμποδίων, από κοινωνικοοικονομικές ανισότητες έως συστημικά εμπόδια, που είτε τους εμποδίζουν είτε κάνουν δύσκολη τη συμμετοχή τους.

Ορισμός δράσεων συμμετοχής των νέων

Οποιαδήποτε δράση από συλλογικό όργανο/οργανισμό που σχεδιάζεται με σκοπό να ενδυναμώσει τους νέους να είναι ενεργά μέλη της κοινότητάς τους έμπρακτα. Οι αποτελεσματικές δράσεις συμμετοχής των νέων πρέπει να έχουν συμμετοχικό σχεδιασμό και να προωθούνται από μια αυθεντική κοινωνική, περιβαλλοντική ή τοπική ανάγκη. Πρέπει να προάγουν ένα όραμα για το μέλλον που προσφέρει λύσεις στα αναγνωρισμένα προβλήματα και που μπορεί να ξεπερνά το πλαίσιο ή το αποτέλεσμα μιας συγκεκριμένης δράσης αλληλεγγύης. Συχνά ξεκινούν από την ατομική διάσταση (δηλαδή έναν νέο και την προσωπική του ανάπτυξη) και μόνο αργότερα αγκαλιάζουν μια συλλογική διάσταση, η οποία είναι απαραίτητη για να επιτευχθεί η αλλαγή. Συχνά, οι δράσεις συμμετοχής των νέων εμπνέονται από, προέρχονται ή ανάγονται σε ένα συγκεκριμένο σύνολο αξιών, μια κοσμοθεωρία ή φιλοσοφία.

Οι αρχές συμμετοχής των νέων

Οι βασικές αρχές των δράσεων συμμετοχής των νέων, όπως προσδιορίστηκαν από την έρευνά μας, είναι οι εξής:

- Η χρήση συν-σχεδιασμένων, συμμετοχικών μεθόδων και προσεγγίσεων που καθοδηγούνται από νέους
- Η ανάγκη για δράση και η ικανότητα να φανταστούν μια μετασχηματιστική αλλαγή
- Η κατανόηση της νεολαίας ως μια ποικιλόμορφη ομάδα που αντιμετωπίζει πολλαπλές προκλήσεις (διαθεματικότητα)
- Η αναζήτηση συνεργασιών και η σύναψη συνεργασιών με άλλους φορείς της κοινότητας
- Η αναφορά σε συγκεκριμένες μεθοδολογίες, κοσμοθεωρίες και φιλοσοφίες.

Τι είναι η μη τυπική εκπαίδευση;

Η μη τυπική εκπαίδευση (ΜΤΕ) αναφέρεται σε **οργανωμένες εκπαιδευτικές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται έξω από το επίσημο σχολικό σύστημα**. Αυτές οι δραστηριότητες είναι σκόπιμες, δομημένες και σχεδιασμένες για να ικανοποιήσουν συγκεκριμένες μαθησιακές ανάγκες, αλλά δεν ακολουθούν το επίσημο αναλυτικό πρόγραμμα, όπως τα παραδοσιακά σχολεία ή πανεπιστήμια. Η φύση των **δραστηριοτήτων της μη τυπικής εκπαίδευσης είναι συνήθως πρακτική, με επίκεντρο τον μαθητή, και εστιάζει στις εφαρμογές του πραγματικού κόσμου**. Συχνά περιλαμβάνουν πρακτική εξάσκηση, βιωματική μάθηση και έχουν στόχο την ανάπτυξη δεξιοτήτων, γνώσεων και στάσεων που είναι άμεσα σχετικές με τη ζωή των εκπαιδευόμενων. Τα προγράμματα ΜΤΕ μπορεί να περιλαμβάνουν κοινοτικές εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες, επαγγελματική κατάρτιση, μαθήματα αλφαριθμητισμού ενηλίκων, εργαστήρια, διαδικτυακά μαθήματα και εξωσχολικές δραστηριότητες.

Αυτή η ευελιξία επιτρέπει στη ΜΤΕ να ανταποκρίνεται σε ποικίλες μαθησιακές ανάγκες και συνθήκες, καθιστώντας την προσβάσιμη σε άτομα που ενδέχεται να μην συμμετέχουν ή να μην επωφελούνται από τα επίσημα εκπαιδευτικά συστήματα.

Στη ΜΤΕ, ο ρόλος του εργαζόμενου στον τομέα της νεολαίας είναι καθοριστικός. Στόχος είναι να καθοδηγούν τη μαθησιακή διαδικασία αντί να παραδίδουν απλά περιεχόμενο. Δημιουργούν ένα υποστηρικτικό και ευέλικτο μαθησιακό περιβάλλον, ενθαρρύνουν την ενεργή συμμετοχή και προσαρμόζουν το περιεχόμενο και τις μεθόδους στις ανάγκες των εκπαιδευόμενων. Επίσης, συνεργάζονται συχνά στενά με τους συμμετέχοντες, προάγοντας μια πιο συνεργατική και διαδραστική προσέγγιση στη μάθηση.

Αλληλεγγύη από τη βάση & θεσμική δράση

Η αλληλεγγύη από τη βάση και η θεσμική δράση είναι συχνά αλληλένδετες στην προσπάθεια να επιφέρουν κοινωνική αλλαγή και να αντιμετωπίσουν διάφορα κοινωνικά ζητήματα. Ωστόσο, λειτουργούν με διαφορετικούς τρόπους και είναι αλληλοσυμπληρούμενες.

Η αλληλεγγύη από τη βάση αναφέρεται στις συλλογικές προσπάθειες ατόμων και κοινοτικών ομάδων που εργάζονται από κοινού για την αντιμετώπιση τοπικών προβλημάτων και την υποστήριξη της κοινότητας. Αυτό συχνά περιλαμβάνει άμεση δράση, κοινοτική οργάνωση, συνηγορία και αμοιβαία βοήθεια. Τα βασικά χαρακτηριστικά περιλαμβάνουν την κοινοτική προέλευση των πρωτοβουλιών, την ευελιξία και προσαρμοστικότητα, την ενδυνάμωση των ατόμων και των κοινοτήτων, καθώς και τη χρήση τοπικών γνώσεων και πόρων.

Συγχρηματοδοτούμενο
από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Η θεσμική δράση περιλαμβάνει επίσημα μέτρα που λαμβάνονται από καθιερωμένους οργανισμούς, όπως οι κυβερνήσεις, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) και άλλους μεγάλους θεσμούς. Αυτές οι ενέργειες μπορεί να περιλαμβάνουν τη χάραξη πολιτικής, τη χρηματοδότηση, την υλοποίηση προγραμμάτων και τις συστημικές μεταρρυθμίσεις. Τα βασικά χαρακτηριστικά περιλαμβάνουν την ισχυρή δομή και τη ρύθμιση των διαδικασιών, την ευρεία επιρροή και τους σημαντικούς πόρους, τη νομιμότητα και την εξουσία, καθώς και τη δυνατότητα για μακροπρόθεσμες αλλαγές μέσω μεταρρυθμίσεων.

Η ιδανική σύνδεση μεταξύ της αλληλεγγύης από τη βάση και της θεσμικής δράσης είναι συνεργατική. Τα κινήματα από τη βάση παρέχουν το θεμέλιο και την αρχική ώθηση για κοινωνική αλλαγή (ευαισθητοποίηση, συνηγορία, κινητοποίηση, καινοτομία), ενώ οι θεσμοί έχουν την ικανότητα να στηρίζουν, να επεκτείνουν και να νομιμοποιήσουν αυτές τις προσπάθειες, οδηγώντας σε συνολική και διαρκή κοινωνική μεταμόρφωση.

Προκλήσεις της Εμπλοκής των Νέων

Η έρευνα πίσω από την εργαλειοθήκη (toolkit)

Η έρευνα που ενημερώνει το περιεχόμενο αυτού του εργαλείου πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+ HUMANNES – Ευρωπαϊκές κοινωνικές προκλήσεις και πολιτική συμμετοχή. Διαρθρώθηκε σε τρία διακριτά στάδια:

- η χαρτογράφηση πρωτοβουλιών και πρακτικών αλληλεγγύης που σχετίζονται με την πολιτότητα των νέων σε όλη την ΕΕ, με στόχο τη συλλογή καλών πρακτικών και τον εντοπισμό σχετικών μεθοδολογιών και πρωτοβουλιών που ήδη υπάρχουν στον τομέα·
- πολλαπλοί γύροι συζητήσεων ομάδων εστίασης με εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας και επαγγελματίες στην Ευρώπη και πέρα από αυτήν, με στόχο την αναγνώριση των κύριων προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας στην καθημερινή τους πρακτική, καθώς και πιθανές στρατηγικές προσαρμογής και μετριασμού των προκλήσεων·
- μια εβδομαδιαία εκδήλωση, η Σχολή Ενεργής Πολιτότητας του Humanness, η οποία συγκέντρωσε πάνω από 30 εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας από χώρες-εταίρους στη Soroti, Ουγκάντα, με σκοπό να δοκιμάσει το περιεχόμενο αυτού του εργαλείου και να ενισχύσει την ενότητα των πόρων του.

Η χαρτογράφηση (mapping) εντόπισε περίπου 60 καλές πρακτικές και μεθοδολογίες, οι οποίες στη συνέχεια διερευνήθηκαν πιο αναλυτικά μέσω συνεντεύξεων με 20 επιλεγμένους επαγγελματίες στον τομέα της νεολαίας την άνοιξη του 2023. Οι ημιδομημένες συζητήσεις των ομάδων εστίασης περιλάμβαναν περίπου 100 εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας από διάφορα υπόβαθρα και ενεργούς σε διάφορες χώρες εντός και εκτός ΕΕ και έλαβαν χώρα μεταξύ τέλους 2023 και αρχών 2024.

Προκλήσεις που εντοπίστηκαν από την έρευνα

Οι κύριες προκλήσεις που εντοπίστηκαν από την έρευνα του Humanness αφορούν τρεις διαφορετικές πτυχές της εργασίας στον τομέα της νεολαίας, συγκεκριμένα:

- Η επιτυχής εμπλοκή των νέων από περιθωριοποιημένες και ανεπαρκώς εξυπηρετούμενες κοινότητες σε έργα και πρωτοβουλίες προς όφελός τους·
- Η διαχείριση των διοικητικών και γραφειοκρατικών απαιτήσεων της διαχείρισης έργων, και ιδιαίτερα η ένταση μεταξύ των απαιτήσεων και της επιτυχούς υλοποίησης έργων αλληλεγγύης·
- Η πλοήγηση στο επάγγελμα των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας, συμπεριλαμβανομένων των ευκαιριών και της αμοιβής, της αναγνώρισης των δεξιοτήτων και ικανοτήτων, της βιωσιμότητας και της ευημερίας των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας.

Κάθε ενότητα περιλαμβάνει αποσπάσματα από τις ομάδες εστίασης που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της έρευνας. Πιο λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη φύση και τις επιπτώσεις αυτών των προκλήσεων περιλαμβάνονται στις θεματικές ενότητες που ακολουθούν.

Συγχρηματοδοτούμενο
από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Συγχρηματοδοτούμενο
από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Πρόκληση 1

Σχέση και Συν-Σχεδιασμός

«Δουλεύουμε πολύ εδώ με νέους που φτάνουν εντελώς καλυμμένοι, όλοι φορώντας τα καπέλα τους, τις μάσκες και τις κουκούλες, και αυτό που κάνουμε, που είναι η βάση των πάντων, είναι να δημιουργήσουμε σχέσεις.» S, Πορτογαλία.

Η εγκαθίδρυση μιας σχέσης εμπιστοσύνης μεταξύ των εργαζομένων με τη νεολαία και των νέων με τους οποίους συνεργάζονται είναι προϋπόθεση για ουσιαστική συμμετοχή σε δραστηριότητες αλληλεγγύης. Μια σχέση εμπιστοσύνης δεν μπορεί να δημιουργηθεί χωρίς δύο θεμελιώδη στοιχεία: την ενσυναίσθηση και τον σεβασμό. Απαιτεί επίσης έναν βαθμό ανταλλαγής από αμφότερες τις πλευρές.

*«Πρέπει να μου δείξεις την ανθρωπιά σου, αλλιώς γιατί να σου δείξω εγώ τη δική μου;»
I, Σουηδία.*

Δεν υπάρχει μία μόνο μέθοδος για να εδραιωθεί με επιτυχία μια σχέση εμπιστοσύνης. Ωστόσο, υπάρχουν μερικοί παράγοντες που πρέπει να κρατήσουμε υπόψη κατά την προσπάθεια αυτή:

Υπόβαθρο και κατάσταση ζωής της ομάδας στόχου: Πολλοί νέοι που είναι στόχος αλληλεγγυών δράσεων προέρχονται από συγκεκριμένο υπόβαθρο, κατάσταση ζωής και/ή βιώνουν ορισμένες υλικές συνθήκες, όπως φτώχεια, τραύμα ή οικονομικές ή υγειονομικές δυσκολίες. Αυτές οι καταστάσεις μπορεί να επηρεάσουν την ικανότητά τους, την προθυμία και την ικανότητα να εδραιώσουν ουσιαστικές σχέσεις. Η απόκτηση της εμπιστοσύνης τους απαιτεί χρόνο και υπομονή. Απαιτεί επίσης κατανόηση της κατάστασής τους και πώς αυτή επηρεάζει τη συμπεριφορά, τις στάσεις και τις πράξεις τους (ενσυναίσθηση).

*«Οι νέοι [με τους οποίους συνεργαζόμαστε] είναι κουρασμένοι από τα λόγια και τις
διαλυμένες σχέσεις.»
E, Νορβηγία.*

Λίγη ή ανεπαρκής κατανόηση του πώς οι προσωπικές καταστάσεις επηρεάζουν τις στοχευόμενες ομάδες μπορεί να ενισχύσει την παρεξήγηση και τις προκαταλήψεις εκ μέρους των εργαζομένων με τη νεολαία, οι οποίοι μπορεί να αισθάνονται ότι οι ωφελούμενοί τους είναι «αδιάφοροι», «αν disrespectful» ή ότι με κάποιο τρόπο «αξίζουν» να βρίσκονται σε καταστάσεις δυσκολίας.

Ανισορροπία εξουσίας και γνώσης: Οι εργαζόμενοι με τη νεολαία τείνουν να «τοποθετούν» ή «κατηγοριοποιούν» τους ωφελούμενους με τους οποίους εργάζονται, τοποθετώντας τους μέσα σε ένα πλαίσιο και δρώντας ανάλογα. Αλλά κάθε σχέση είναι (τουλάχιστον) μια διπλή οδός, και είναι σημαντικό για τους εργαζόμενους με τη νεολαία να αναγνωρίζουν τη δική τους θέση και το υπόβαθρο, καθώς και πώς αυτό μπορεί να επηρεάσει τη δυναμική εξουσίας στις σχέσεις τους με τους ωφελούμενους. Πράγματι, οι εργαζόμενοι με τη νεολαία κατέχουν περισσότερη εξουσία και πρόσβαση σε πόρους, γεγονός που μπορεί ακούσια να δημιουργήσει μια δυναμική όπου οι νέοι μπορεί να αισθάνονται αποδυναμωμένοι ή διστακτικοί να εκφράσουν τις ανάγκες τους.

«Η ιεραρχία γνώσης και εμπειριών ζωής πραγματικά εμποδίζει την ικανότητα να ακούσουμε από πού προέρχονται οι ωφελούμενοι.»

J, Σουηδία.

Στο πλευρό του εργαζομένου με νέους (youth worker), υπάρχει πάντα μια ένταση μεταξύ της ανάγκης να διατηρηθεί ένα επίπεδο επαγγελματισμού και να "δείξει τον εαυτό του" αρκετά ώστε να καθιερώσει μια ανθρώπινη σχέση. Αυτή η ένταση είναι ένα ουσιώδες στοιχείο της εργασίας με τη νεολαία και, ενώ δεν υπάρχει μια λύση που να ταιριάζει σε όλους, εργαλεία όπως οι κώδικες συμπεριφοράς, οι πολιτικές προστασίας, οι κατευθυντήριες γραμμές διαφάνειας και λογοδοσίας μπορούν να υποστηρίξουν τους εργαζόμενους με τη νεολαία στην αντιμετώπιση αυτής της έντασης και των συνεπειών της.

Η σημασία της συν-σχεδίασης: Συχνά, είναι οι εργαζόμενοι με τη νεολαία που σχεδιάζουν και προγραμματίζουν έργα και δραστηριότητες για να υποστηρίξουν ή να βελτιώσουν την κατάσταση των νέων. Ενώ οι στόχοι είναι ευγενείς, η έλλειψη συμμετοχής της στοχοθετημένης ομάδας στη σχεδίαση του έργου μπορεί να σημαίνει ότι οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται δεν αντανακλούν τις ανάγκες τους, δεν τις προσεγγίζουν από την "κατάλληλη" προοπτική ή δεν λαμβάνουν υπόψη τον τρόπο που η στοχοθετημένη ομάδα μπορεί να εμπλακεί σε ένα έργο ή σε μια δραστηριότητα. Συχνά αυτό έχει αρνητική επίδραση στο έργο, και η αρνητική επίδραση μπορεί να παρατηρηθεί στον τρόπο που η στοχοθετημένη ομάδα αλληλεπιδρά με τις διάφορες δραστηριότητες ενός έργου.

"Συχνά μιλούσαμε για τις δραστηριότητές μας ως συν-δημιουργημένες, αλλά τότε, όταν πραγματοποιούμε τις δραστηριότητες, τα μέλη του προσωπικού καταλαμβάνουν πολύ χώρο..." E, Νορβηγία.

Μια αληθινή και ενδυναμωτική συν-δημιουργία βλέπει τον εργαζόμενο με τη νεολαία να "συναντά" τη στοχοθετημένη ομάδα, παρέχοντας το πλαίσιο του τι είναι δυνατόν (χρονοδιάγραμμα έργου, εργαλεία, πόροι) και συνεργαζόμενος με τη στοχοθετημένη ομάδα για να:

- 1.Καθορίσει τις ανάγκες μέσω μιας κοινής αξιολόγησης με τη στοχοθετημένη ομάδα
- 2.Θέσει έναν ρεαλιστικό στόχο και/ή συγκεκριμένους στόχους για να επιτευχθούν από κοινού
- 3.Αναπτύξει δραστηριότητες σύμφωνα με τις καθορισμένες ανάγκες
- 4.Καθιερώσει ένα σύνολο πρακτικών και δραστηριοτήτων που μπορούν να επιτύχουν τους στόχους και τους σκοπούς
- 5.Εφαρμόσει έναν μηχανισμό ανατροφοδότησης και αντίδρασης για να προσαρμόσει τις δραστηριότητες στις αλλαγές.

Ακόμα και με ειλικρινείς προσπάθειες συν-δημιουργίας, τα πράγματα μπορεί να πάνε σε μια αναπάντεχη κατεύθυνση και να αποκλίνουν από την αρχική ιδέα(ες). Γι' αυτό είναι σημαντικό να διατηρηθεί ένα επίπεδο ευελιξίας και μια ανοιχτή πόρτα για ανατροφοδότηση και διάλογο, προκειμένου να προσαρμοστούν στις συνθήκες και τα γεγονότα και να προσαρμοστούν, αν χρειαστεί, το αρχικό έργο σε νέες και αναδυόμενες ανάγκες της στοχοθετημένης ομάδας, μεταβαλλόμενους παράγοντες του πλαισίου, κ.λπ.

Σύμφωνα με την αποτύπωση τη χαρτογράφηση του Humanness (the mapping of HUMANNESSE), οι προσεγγίσεις που προτιμούν τη Μη Τυπική Εκπαίδευση και τις συμμετοχικές μεθοδολογίες, όπως η εμπειρική μάθηση, οι προσεγγίσεις που καθοδηγούνται από τη νεολαία, οι κοινοτικές ή οι από τα κάτω προς τα πάνω προσεγγίσεις, καθώς και η εκπαίδευση ομοτίμων, είναι ιδιαίτερα επιτυχείς με τους νέους.

Συμβουλές για την οικοδόμηση σχέσεων:

Πρόκληση	Στρατηγική μετριασμού / Καλή Πρακτική
Χαμηλή αυτοπεποίθηση και αυτοεκτίμηση της ομάδας στόχου, αίσθημα αδυναμίας στην επίτευξη αλλαγή	Χρήση παραδειγμάτων από την πραγματική ζωή. Απομυθοποίηση της πολυπλοκότητας των διαδικασιών όπου δύναται, όπως η δυσκολία στην κινητικότητα από ένα μέρος σε κάποιο άλλο. Διευκόλυνση και ενθάρρυνση του σχεδιασμού και της υλοποίησης μικρών δράσεων που θέλουν να πραγματοποιήσουν οι νέοι.
Οι βασικές ανάγκες της ομάδας στόχου δεν ικανοποιούνται	Ευελιξία στη συμμετοχή σε δραστηριότητες. Ικανοποίηση των αναγκών της ομάδας στόχου (όπου είναι δυνατόν) και διερεύνηση αυτών των αναγκών με χρήση μεθόδων αξιολόγησης αναγκών και ανατροφοδότησης, π.χ. ερωτηματολόγια, κούιζ και λίστες ελέγχου. Πρόσκληση και ενθάρρυνση των νέων να συμμετάσχουν στη διαδικασία διάγνωσης των αναγκών τους.
Καθημερινά προβλήματα που αντιμετωπίζει η ομάδα στόχου: εξαρτήσεις, βία, έλλειψη δικαιωμάτων, ανεργία, διαχωρισμός, ασθένειες, αναπηρίες, ανεπαρκής γονική υποστήριξη, πρόωρες εγκυμοσύνες	Συμβουλευτική και καθοδήγηση. Ειδική εκπαίδευση για εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας. Διάλογος με γονείς/κηδεμόνες/ μέντορες της κοινότητας. Δημιουργία χώρων/ ανάπτυξη δραστηριοτήτων που ενισχύουν τους δεσμούς μεταξύ των νέων και των συνομηλίκων τους. Ανάπτυξη κοινών κανόνων συμπεριφοράς. Εκπαίδευση με βάση συστήματα αξιών/πιστεύω (πολιτιστικά, πολιτικά, θρησκευτικά, κ.λπ.). Παραπομπή της κατάστασης σε εξειδικευμένες υπηρεσίες (υγειονομικές υπηρεσίες, ψυχολογία, ψυχιατρική, υπηρεσίες προστασίας παιδιών και νέων, κ.λπ.).

Πρόκληση	Στρατηγική μετριασμού / Καλή Πρακτική
Υψηλές προσδοκίες της ομάδας στόχου σχετικά με τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο του έργου	Συν-σχεδιασμός έργων με τους δικαιούχους ως τρόπος διαχείρισης των προσδοκιών τους. Ενθάρρυνση της σαφούς και διαφανούς επικοινωνίας σχετικά με τους στόχους των δραστηριοτήτων με τους δικαιούχους του έργου.
Έλλειψη εμπιστοσύνης στο προσωπικό και τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας	Χρήση μεθοδολογιών μη τυπικής εκπαίδευσης. Μεθοδολογία "μάθηση και ακρόαση". Επίδειξη σεβασμού (π.χ. μαθαίνοντας τα ονόματα των συμμετεχόντων). Εμπλοκή οργανισμών που είναι ήδη ενεργοί στην κοινότητα. Ασκήσεις οικοδόμησης σχέσεων και άτυπες στιγμές. Σχεδιαστική σκέψη. Δημιουργία ιεροτελεστιών. Επιλογή ασφαλούς χώρου/τόπου για τις δραστηριότητες. Χρόνος και συνέπεια στην επαφή. Επιτρέψτε στον εαυτό σας να γίνει γνωστός στους δικαιούχους. Καθιέρωση επιπέδων εμπιστευτικότητας στην ομάδα. Ριζική διαφάνεια για τον μετριασμό των απαραίτητων ιεραρχιών. Μοιραστείτε δύναμη, πόρους, ευθύνες με τους δικαιούχους (π.χ. μέσω μικροεπιχορηγήσεων). Προσπαθήστε να συμμετέχετε στις δραστηριότητες μαζί με τους νέους ως συμμετέχων

Πρόκληση	Στρατηγική μετριασμού / Καλή Πρακτική
Έλλειψη ενδιαφέροντος για τις προτεινόμενες δραστηριότητες	Ανάπτυξη/υποστήριξη δραστηριοτήτων που θεωρούν σημαντικές οι νέοι, λαμβάνοντας υπόψη τις διαγνωστικές διαδικασίες στις οποίες έχουν εμπλακεί. Προτεραιότητα σε δραστηριότητες που διοικούνται από νέους. Εμπλοκή νέων/ατόμων/οργανισμών από την κοινότητα και λήψη συμβουλών σχετικά με την ανάπτυξη και υλοποίηση δραστηριοτήτων. Δοκιμή των δραστηριοτήτων ως συμμετέχων. Δοκιμή δραστηριοτήτων μέσω πρωτοτύπων με μια μικρή ομάδα δικαιούχων, συλλέγοντας ανατροφοδότηση και προτάσεις για βελτίωση. Συνεχής ανατροφοδότηση από τους δικαιούχους και προσαρμογή. Έρευνα για τις ανάγκες της ομάδας στόχου. Εξάπλωση και διάδοση. Συνεχίστε τις δραστηριότητες ανεξαρτήτως αρχικής προσέλευσης – αν είναι καλή, θα λειτουργήσει από στόμα σε στόμα.
Διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο και κοινωνικοοικονομικό καθεστώς	Μάθετε για το πολιτισμικό υπόβαθρο της ομάδας στόχου. Δείξτε σεβασμό στις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες. Υιοθετήστε προσέγγιση βαθιάς ακρόασης.
Έλλειψη εκπαίδευσης/αλφαριθμητισμού	Παροχή γνώσεων και εκπαίδευσης σε συγκεκριμένα θέματα. Εκπαίδευση ομότιμων με άλλους/προηγούμενους δικαιούχους έργων. Συν-σχεδιασμός δραστηριοτήτων για προσαρμογή στο στυλ μάθησης και τα επίπεδα ικανοτήτων των δικαιούχων.
Έλλειψη ελεύθερου χρόνου στην ομάδα στόχου	Συν-σχεδιασμός έργων με τους ωφελούμενους για να ταιριάζουν στις ανάγκες και τα χρονοδιαγράμματα τους.

Πρόκληση	Στρατηγική μετριασμού / Καλή Πρακτική
Γλωσσικά εμπόδια	Παροχή γλωσσικής υποστήριξης όπου είναι δυνατόν (μεταφραστές, διερμηνείς). Μη λεκτικές δραστηριότητες, π.χ. αθλήματα, έκφραση μέσω τέχνης ή σώματος. Προσέγγιση εκπαίδευσης ομότιμων. Εσκεμμένη προσοχή στη διευκόλυνση για να δημιουργηθεί χώρος για συμμετέχοντες που είναι λιγότερο σίγουροι/επιδέξιοι στις γλωσσικές τους δεξιότητες. Παροχή ομαδικών ή ζευγαρωτών ασκήσεων για την ανάπτυξη συλλογικών, όχι ατομικών, λύσεων: ξεπέραςμα του γλωσσικού φραγμού ως πρόσθετος στόχος μιας δραστηριότητας.
Διατήρηση της μακροπρόθεσμης εμπλοκής και αντιμετώπιση υψηλών ποσοστών εγκατάλειψης	Ευελιξία στη συμμετοχή σε δραστηριότητες. Ενσωμάτωση της ομάδας στόχου στην ομάδα υλοποίησης έργων. Δημιουργία συστήματος επιβράβευσης. Συνεχής ανατροφοδότηση και προσαρμογή από τους δικαιούχους. Ενσωμάτωση “πάρτι” και “στιγμών αναψυχής” στις δραστηριότητες. Συνεχίστε να προσκαλείτε ανθρώπους να συμμετάσχουν ακόμα και αν είναι δύσκολο για αυτούς. Μείωση της διάρκειας των δραστηριοτήτων και των έργων. Συμμετοχή σε δραστηριότητες που διοργανώνονται από άλλους τοπικούς οργανισμούς. Καθιέρωση συνδέσμων με τη σχολική εκπαίδευση όπου είναι δυνατόν.
Συνεργασία με σχολεία και Επίσημους Εκπαιδευτικούς Φορείς (ΕΕΦ), με τις άκαμπτες δομές και τους κανόνες τους και την έλλειψη μακροπρόθεσμου αντίκτυπου πέρα από τη λήξη του έργου	Εντοπισμός τρόπων ενσωμάτωσης των αποτελεσμάτων/δραστηριοτήτων του έργου στη σχολική δομή, για βιωσιμότητα Εμβάθυνση στη γνώση των σχετικών δομών Εμπλοκή μελών της δομής στην ομάδα σχεδιασμού και υλοποίησης

Πρόκληση	Στρατηγική μετριασμού / Καλή Πρακτική
Δυσκολία προσέγγισης και εμπλοκής της νεολαίας σε αγροτικές περιοχές	Αποκέντρωση εκδηλώσεων από μεγάλες αστικές περιοχές Χρήση ψηφιακών εργαλείων Προσέγγιση νέων μέσω του σχολείου: η επίσημη εκπαίδευση ως πρώτη επαφή Συνεργασία με τις τοπικές και δημοτικές αρχές Φυσική επίσκεψη σε συγκεντρωτικούς/κοινοτικούς χώρους
Δυσκολία προσέγγισης, εμπλοκής ευάλωτων ομάδων και η δυνατότητά τους να συμμετέχουν	Συνεργασία με τις τοπικές και δημοτικές αρχές, κοινωνικές υπηρεσίες, κ.λπ. Φυσική επίσκεψη σε συγκεντρωτικούς/κοινοτικούς χώρους Ενίσχυση της εσωτερικής πολυμορφίας στον σύλλογό σας/οργανισμό σας Εντοπισμός και εμπλοκή "διαμεσολαβητών" που θα λειτουργούν ως γέφυρα
Μειωμένη εμπιστοσύνη από φορείς χρηματοδότησης προς μικρούς οργανισμούς	Καλύτερες συνεργασίες και σύνδεσμοι με δήμους Αίτηση υποστήριξης από εθνικούς φορείς
Περιορισμοί χρόνου για τη συγγραφή ποιοτικών προτάσεων έργων	Συνεργασία με άλλους οργανισμούς Δημιουργία δικτύου τοπικών/κοινοτικών οργανισμών
Μη ικανοποιητικοί μηχανισμοί αξιολόγησης	Καθιέρωση - Μηχανισμού Ανατροφοδότησης και Αντιμετώπισης Παραπόνων (Feedback Complaints Response Mechanism) για παράδειγμα συλλογή ανατροφοδότησης μέσω ταχυδρομείου ή φόρμας μετά τις δραστηριότητες Συλλογή ανεπίσημης ανατροφοδότησης μέσω συζητήσεων και παρατηρήσεων
Έλλειψη παρακολούθησης μετά την ολοκλήρωση των έργων	Ενσωμάτωση δραστηριοτήτων παρακολούθησης στην αίτηση έργου

Πρόκληση	Στρατηγική μετριασμού / Καλή Πρακτική
Έλλειψη ικανότητας προσωπικού	Καλύτερη διαχείριση των εργασιών, π.χ. επαναλαμβανόμενες συναντήσεις με το προσωπικό και επανακατανομή εργασιών βάσει ικανοτήτων, δεξιοτήτων και προτιμήσεων Εκπαίδευση Διατήρηση όλων των μη προτεραιοτήτων ενεργειών σε ελάχιστα πρότυπα ποιότητας Εμπλοκή νέων ηγετών στις ομάδες υλοποίησης Δημιουργία συνεργασιών
Κοινωνικό στίγμα και απομόνωση των ωφελούμενων	Σύστημα υποστήριξης από ομότιμους με άτομα σε παρόμοιες καταστάσεις Δημιουργία χώρων/ανάπτυξη δραστηριοτήτων που καθιστούν δυνατή την ενίσχυση των δεσμών μεταξύ των νέων και των συνομηλίκων τους
Οι προτεινόμενες δραστηριότητες δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες της ομάδας-στόχου	Συν-σχεδιασμός και ανάπτυξη δραστηριοτήτων Έρευνα και ανάλυση αναγκών Επίσημες και ανεπίσημες διαβουλεύσεις με τις ομάδες στόχους.

Οι παραπάνω πρακτικές δεν πρέπει να θεωρούνται λύσεις που ταιριάζουν σε όλους. χρειάζεται να προσαρμόζονται στο εκάστοτε πλαίσιο ή κατάσταση και μπορεί να εμπεριέχουν επιπρόσθετες παραμέτρους/κινδύνους. Για παράδειγμα, η χρήση ψηφιακών εργαλείων για την προσέγγιση αγροτικών και απομονωμένων κοινοτήτων μπορεί να επιδεινώσει το ήδη υπάρχον ψηφιακό χάσμα.

Συγχρηματοδοτούμενο
από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Συγχρηματοδοτούμενο
από την Ευρωπαϊκή Ένωση

ΠΡΟΚΛΗΣΗ 2

Διαχείριση Έργων Αλληλεγγύης

«Το μεγαλύτερο εμπόδιο μας είναι η γραφειοκρατία, το να ξέρουμε τι έχουμε στη διάθεσή μας, πώς να δομήσουμε ένα έργο, πώς να υποβάλουμε αίτηση για χρηματοδότηση, ποιες οργανώσεις υπάρχουν για να μας βοηθήσουν.»

P, Πορτογαλία

Πολλοί οργανισμοί που εργάζονται με νέους και παιδιά ιδρύονται από μέλη της κοινότητας που δεν έχουν απαραίτητα επαγγελματικό υπόβαθρο στη διαχείριση έργων. Αυτό μπορεί να δημιουργήσει προκλήσεις, ειδικά όσον αφορά τις γραφειοκρατικές και διοικητικές απαιτήσεις της χρηματοδότησης έργων. Παρόλο που η εκτενής εμπειρία στη διαχείριση έργων δεν αποτελεί προαπαιτούμενο για την υλοποίηση ενός αποτελεσματικού και με αντίκτυπο έργου, κάποια κατανόηση των διαφόρων εργαλείων που είναι διαθέσιμα σε κάθε στάδιο του έργου μπορεί να υποστηρίξει τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας στην καθημερινή τους εργασία.

Ενώ τα εργαλεία διαχείρισης έργων δεν είναι απαραίτητα σχεδιασμένα για να επιτρέπουν και να προωθούν τη συνδημιουργία με τους ωφελούμενους, τα ευρήματα της έρευνας του HUMANNESS, στην οποία βασίζεται αυτό το εργαλείο, υποδεικνύουν ότι οι **δημοκρατικές, συμμετοχικές προσεγγίσεις στη διαχείριση έργων είναι ιδιαίτερα επιτυχημένες όταν επιδιώκεται η εμπλοκή των νέων**. Αυτό συμβαίνει διότι αυτές οι προσεγγίσεις μπορούν να υποστηρίξουν τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας στη διαχείριση και την ανταπόκριση στις προσδοκίες των ωφελούμενων, ενώ ταυτόχρονα λειτουργούν στην πράξη ως εσωτερικός παράγοντας ενδυνάμωσης του έργου αλληλεγγύης.

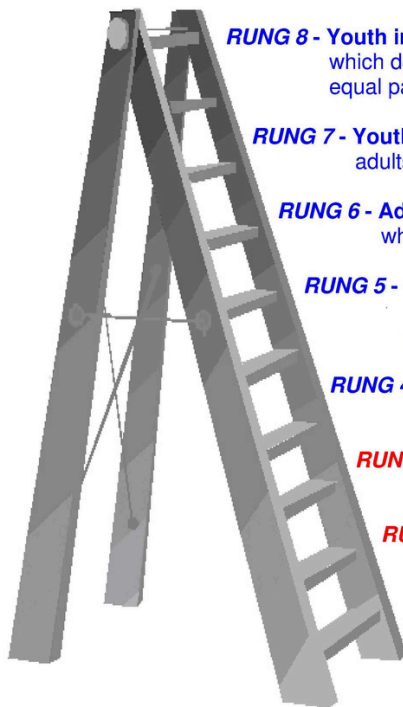
Κατά την αξιολόγηση της ικανότητας του οργανισμού ή του συλλόγου σας να εφαρμόσει δημοκρατικές πρακτικές σε διάφορα στάδια ενός έργου αλληλεγγύης, μπορεί να είναι χρήσιμο να εξετάσετε τις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Ποιοι συμμετέχουν στη διαδικασία συνδημιουργίας;
2. Ποια είναι η αξία της συμμετοχής των νέων στον σχεδιασμό και τη συνδημιουργία;
3. Σε ποια στάδια της συνδημιουργίας μπορείτε και πρέπει να συμπεριλάβετε τους νέους;
4. Πού πραγματοποιείτε τη συνδημιουργία; Σε ποια περιβάλλοντα;
5. Γιατί να εμπλέξετε τους νέους στον σχεδιασμό προγραμμάτων και τη συνδημιουργία; Ποια είναι τα οφέλη;
6. Ποια είναι τα εργαλεία ή οι μέθοδοι που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε για τη συμμετοχή των νέων στη συνδημιουργία και τον σχεδιασμό;

Αφού καθορίσετε ποιες μεθόδους ή εργαλεία (αν υπάρχουν) χρησιμοποιεί συνήθως ο οργανισμός σας στη συνδημιουργία, η αποτελεσματικότητά τους και η αξία τους μπορούν να ελεγχθούν με τη Σκάλα Συμμετοχής του R. Hart:

ROGER HART'S LADDER OF PARTICIPATION

RUNG 8 - Youth initiated shared decisions with adults: Youth-led activities, in which decision making is shared between youth and adults working as equal partners.

RUNG 7 - Youth initiated and directed: Youth-led activities with little input from adults.

RUNG 6 - Adult initiated shared decisions with youth: Adult-led activities, in which **decision** making is shared with youth.

RUNG 5 - Consulted and informed: Adult-led activities, in which youth are consulted and informed about how their input will be used and the outcomes of adult decisions.

RUNG 4 - Assigned, but informed: Adult-led activities, in which youth understand purpose, decision-making process, and have a role.

RUNG 3 - Tokenism: Adult-led activities, in which youth may be consulted with minimal opportunities for feedback.

RUNG 2 - Decoration: Adult-led activities, in which youth understand purpose, but have no input in how they are planned.

RUNG 1 - Manipulation: Adult-led activities, in which youth do as directed without understanding of the purpose for the activities.

Η Σκάλα Συμμετοχής του Roger Hart προσαρμόζει την αρχική Σκάλα Συμμετοχής του Πολίτη, καθιστώντας την ένα χρήσιμο εργαλείο παρακολούθησης για το εύρος και την ποιότητα της συμμετοχής των παιδιών και των νέων σε έργα που καθοδηγούνται από ενήλικες. Αποτελεί ένα χρήσιμο σημείο εκκίνησης για την υποστήριξη επαγγελματικών ομάδων και θεσμών που επιθυμούν να επανεξετάσουν τον τρόπο συνεργασίας τους με τους νέους.

Έναρξη και σύλληψη έργου

Όταν ξεκινάτε ένα νέο έργο, λάβετε υπόψη:

τη συμμετοχή της ομάδας-στόχου στην αναγνώριση των κύριων στόχων του έργου και του τρόπου επίτευξής τους, μέσω: διαβουλεύσεων, επισκέψεων, συνεντεύξεων, επίσημων και ανεπίσημων συζητήσεων

τη διεξαγωγή ανάλυσης αναγκών, για την αναγνώριση συγκεκριμένων αναγκών, προκλήσεων και ευκαιριών και τη σύνδεσή τους με τις στρατηγικές ή παρεμβάσεις που θα αποτελέσουν το έργο

την αναγνώριση και ανάθεση ρόλων στο προσωπικό / στους εθελοντές με βάση τις ικανότητες και τις δεξιότητές τους, συμπεριλαμβανομένων των αναγκών και ευκαιριών για εκπαίδευση.

Προσδιορισμός έργου και σχεδιασμός

Κατά τον σχεδιασμό των διαφόρων βημάτων και δραστηριοτήτων του έργου, λάβετε υπόψη:

την ενσωμάτωση δραστηριοτήτων και ανεπίσημων στιγμών για την οικοδόμηση σχέσεων μεταξύ των εργαζομένων με τη νεολαία και της ομάδας-στόχου

την ανάπτυξη και την ενσωμάτωση σε κάθε βήμα ενός ή περισσότερων εργαλείων και στρατηγικών αξιολόγησης, ώστε να μπορείτε να παρακολουθείτε την υλοποίηση του έργου.

την επικοινωνία με άλλους τοπικούς οργανισμούς και τη συμμετοχή στις εκδηλώσεις τους για τη δημιουργία συνεργειών και τη μάθηση για τον τρόπο με τον οποίο εργάζονται με την κοινότητα.

Εκκίνηση και εκτέλεση έργου

Κατά την υλοποίηση του έργου, λάβετε υπόψη:

την αφιέρωση χρόνου για δραστηριότητες οικοδόμησης σχέσεων και γνωριμίας με τους ωφελούμενους του έργου, ώστε να μεγιστοποιηθεί η εμπλοκή

τη θέσπιση κώδικα δεοντολογίας και κατευθυντήριων γραμμών προστασίας για τη δημιουργία ενός ασφαλούς χώρου τόσο για τους εργαζόμενους με τη νεολαία όσο και για την ομάδα-στόχο

την ενεργή εφαρμογή, όταν είναι δυνατόν, δημοκρατικών διαδικασιών λήψης αποφάσεων, τόσο μεταξύ των εργαζομένων με τη νεολαία όσο και μαζί με τους ωφελούμενους, ώστε να μοιραστεί η εξουσία και να μεγιστοποιηθεί η εμπλοκή και η δέσμευση στους στόχους του έργου

την ευαισθησία απέναντι σε εμπόδια και προκλήσεις, χρησιμοποιώντας επίσης τα εργαλεία αξιολόγησης που έχετε στη διάθεσή σας, και την προσαρμογή του αρχικού έργου αναλόγως.

Συγχρηματοδοτούμενο
από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Κλείσιμο έργου

Κατά την ολοκλήρωση του έργου, λάβετε υπόψη τον τερματισμό της παρακολούθησης και της αξιολόγησης του έργου με:

μία ή περισσότερες δομημένες ανασκοπήσεις με την ομάδα, καθώς και έναν ή περισσότερους γύρους ανατροφοδότησης με τους ωφελούμενους για τον εντοπισμό τομέων βελτίωσης και μαθημάτων που αποκομίστηκαν.

Αν χρειάζεται, τον προγραμματισμό μεταγενέστερων δραστηριοτήτων που είναι βιώσιμες και κατάλληλες για την ομάδα-στόχο όσον αφορά τον χρόνο, τη δέσμευση, τις δεξιότητες και τους απαιτούμενους πόρους.

Συγχρηματοδοτούμενο
από την Ευρωπαϊκή Ένωση

ΠΡΟΚΛΗΣΗ 3

Η Βιωσιμότητα της εργασίας με νέους (youth work)

«Πριν εμφυσήσω την αίσθηση της ελπίδας σε άλλους ανθρώπους, πρέπει να την έχω εγώ ο ίδιος.»

Γ, Ιταλία.

Το όραμα και η αποστολή της εργασίας με τη νεολαία είναι συχνά στο προσκήνιο σημαντικών κοινωνικών προκλήσεων που δεν μπορούν ή δεν αντιμετωπίζονται πλήρως από τις κυβερνήσεις: ανεργία, πρόσβαση σε υπηρεσίες για υποεξυπηρετούμενες ομάδες, περιβαλλοντική υποβάθμιση, για να αναφέρουμε μερικές. Η εργασία τους μπορεί να θεωρηθεί ως ένα γύψος που έχει τοποθετηθεί σε μια μεγάλη διαρροή: συχνά φαίνεται ότι η επίδραση ενός συγκεκριμένου έργου δεν αντιστοιχεί στο μέτρο των δομικών αλλαγών που απαιτούνται για να "λυθεί" ένα συγκεκριμένο πρόβλημα. Γι' αυτό είναι θεμελιώδες να επικεντρωθούμε στην πτυχή της βιωσιμότητας της εργασίας με τη νεολαία, ώστε να μειώσουμε την πιθανότητα burnout, υψηλών ποσοστών ανακύκλωσης προσωπικού και άλλων προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι με τη νεολαία στην καθημερινή τους δραστηριότητα στο πεδίο.

Εκπαίδευση και ανάπτυξη ικανοτήτων σε συγκεκριμένες πτυχές της εργασίας με τη νεολαία: Οι εργαζόμενοι με τη νεολαία συχνά δυσκολεύονται να βρουν τον χρόνο να αφιερώσουν στην εκπαίδευση και την ανάπτυξή τους. Ωστόσο, ακριβώς μέσω της εκπαίδευσης μπορούν να αντιμετωπιστούν καλύτερα ορισμένες από τις προκλήσεις που αναφέρονται σε όλο το εργαλείο. Πολλές οργανώσεις και εκπαιδευτικά ιδρύματα προσφέρουν δωρεάν εκπαιδευτικά προγράμματα.

Επικύρωση ικανοτήτων και διαπιστευτηρίων που αποκτήθηκαν μέσω και για την εργασία με τη νεολαία: Υπάρχει αυξανόμενο ενδιαφέρον για την ανάπτυξη μηχανισμών που θα παρέχουν στους εργαζόμενους με τη νεολαία οι οποίοι εκπαιδεύονται ή κάνουν εθελοντισμό, μια διαπίστευση της μάθησης και των ικανοτήτων τους (δηλαδή πιστοποιητικά ή διπλώματα, όπως το [Youth pass](#) τα οποία συχνά δεν αναγνωρίζονται ή δεν γίνονται αποδεκτά από τις επίσημες διαδικασίες απασχόλησης ή εκπαίδευσης).

Πρόσβαση σε ευκαιρίες για περισσότερη και καλύτερα αμειβόμενη εργασία με τη νεολαία:

Η εργασία με τη νεολαία και η κοινωνική εργασία συχνά πραγματοποιούνται σε εθελοντική βάση ή με αμοιβές που δεν καλύπτουν πλήρως τις ώρες εργασίας ή την ευαισθησία των εκτελούμενων καθηκόντων. Υπάρχει μια αυξανόμενη ομάδα ιδρυμάτων και οργανώσεων που προσφέρουν ευκαιρίες για περισσότερη και καλύτερα αμειβόμενη εργασία με τη νεολαία.

Χώροι και ευκαιρίες για αναστοχασμό, μάθηση και ανταλλαγή μεταξύ ομοτίμων: Οι εργαζόμενοι με τη νεολαία που εργάζονται με νέους σε κίνδυνο θέτουν τις ανάγκες της ομάδας-στόχου πάνω από τις δικές τους. Ωστόσο, η εσωτερική κατάσταση ενός ατόμου μπορεί να επηρεάσει την ποιότητα της εργασίας του και την ικανοποίηση που προέρχεται από την εκτέλεσή της. Επομένως, η δημιουργία χρόνου για αναστοχασμό και ανταλλαγή με τους ομοτίμους είναι μια πολύ σημαντική πρακτική που μπορεί να υποστηρίξει τους εργαζόμενους με τη νεολαία στην υπέρβαση προκλήσεων, στην ανάπτυξη συλλογικών και συνεργατικών λύσεων και στην ενίσχυση των δεσμών μεταξύ τους.

Μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στην ευημερία στην εργασία με τη νεολαία: Λόγω περιορισμών στον προϋπολογισμό και της ομάδας-στόχου των παρεμβάσεων αλληλεγγύης, οι εργαζόμενοι με τη νεολαία είναι μια κατηγορία με υψηλό κίνδυνο ψυχοκοινωνικών κινδύνων στην εργασία. Είναι θεμελιώδους σημασίας οι εργαζόμενοι με τη νεολαία να αντιμετωπίσουν αυτό το ζήτημα συλλογικά, από μια προοπτική οργανωτικής κουλτούρας, προκειμένου να μετριάσουν τους κινδύνους και να μειώσουν την επίδραση της ασθένειας που σχετίζεται με την εργασία. Συνιστούμε να χρησιμοποιήσετε **ορισμένους από τους παραπάνω πόρους** - συμμαθησιακή ανάπτυξη, ανάλυση αναγκών - **για να δημιουργήσετε προσαρμοσμένες πολιτικές** (πρόληψη burnout, επίλυση συγκρούσεων) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ένας χάρτης πορείας για την αντιμετώπιση αυτών των κινδύνων.

Οι εταίροι στα έργα HUMANNESS εξερευνούν τη δυνατότητα δημιουργίας ενός εβδομαδιαίου χώρου φροντίδας που επιτρέπει στους εργαζόμενους με τη νεολαία να γίνουν συνειδητοί της εσωτερικής τους κατάστασης, να ενισχύσουν τους δεσμούς μεταξύ τους, να μοιραστούν δυσκολίες και να υποστηρίξουν ο ένας τον άλλον. Αυτό μπορεί να προάγει ένα κλίμα ανοιχτότητας στη συζήτηση των προκλήσεων και να διευκολύνει τη διαμόρφωση συλλογικών λύσεων, καθώς και να ενισχύσει την ποιότητα της συνεργασίας.

Κατά την οργάνωση ή τον προγραμματισμό δημιουργίας παρόμοιων χώρων, είναι σημαντικό να έχετε υπόψη τους πιθανούς κινδύνους, όπως:

- Κύκλος αλληλένδετης αρνητικής επιρροής - όπου οι εργαζόμενοι με τη νεολαία που πλήττονται αρνητικά από την εργασία τους μπορεί να επηρεάσουν άλλους, δημιουργώντας έναν κύκλο γενικευμένης δυσαρέσκειας και συγκρούσεων. Είναι σημαντικό να διατηρείται η προληπτικότητα και η προτεραιότητα της μετατροπής παραπόνων σε λύσεις σε κεντρική θέση.
- (όπου εφαρμόζεται) Μειωμένος επαγγελματισμός και λογοδοσία. Τα αποτελέσματα αυτών των στιγμών ανταλλαγής μεταξύ ομοτίμων θα πρέπει να είναι η βελτίωση διαδικασιών, πρακτικών και υπηρεσιών. Η εστίαση θα πρέπει να είναι στα παραγωγικά παράπονα που γίνονται για τη βελτίωση μιας ανεπιθύμητης κατάστασης.

Πηγές

Αυτή η ενότητα περιέχει την πλήρη λίστα κάθε πόρου/εργαλείου που έχει συμπεριληφθεί μέχρι στιγμής στην εργαλειοθήκη (toolkit), καθώς και οποιουσδήποτε άλλους μη συγκεκριμένους πόρους που μπορούν να υποστηρίξουν τους στόχους του εργαλείου. Αυτοί είναι ένας συνδυασμός εσωτερικά αναπτυγμένων και εξωτερικά προτεινόμενων πόρων, οι οποίοι διαφέρουν ως προς την έκταση, τον στόχο και την πρακτική εφαρμογή τους. Όπως αναφέρθηκε ήδη παραπάνω, δεν υπάρχει μια λύση «ένα μέγεθος για όλους» για πολλές από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι με νέους στην καθημερινή τους εργασία, και πολλά από τα εργαλεία που προτείνονται παρακάτω θα απαιτήσουν έναν βαθμό προσαρμογής στο συμφραζόμενο και στη γλώσσα. Οι περισσότεροι από τους αναφερόμενους πόρους είναι στα αγγλικά. Ορισμένα εργαλεία μπορεί να επικαλύπτονται σε διάφορες ενότητες/προκλήσεις.

Υπάρχει κάτι συγκεκριμένο που θα θέλατε να δείτε αναφερόμενο εδώ; Σημειώστε το μέσω αυτής της φόρμας [Google form](#).

Πρόκληση 1: Σχέσεις και Συν-Σχεδιασμός

- [Design inclusive activities](#)
- [Save The Children Toolbox: Participatory Tools and Approaches](#)
- [Participatory Evaluation Methods with Young People](#)
- [Forum Theatre activity](#)
- [U-school](#) (Deep listening; Feeling the System and Co-Diagnosis; Prototyping, [Social Presencing Theater](#))

Πηγές

- [Citizenship Circles](#) (PORTUGUESE – strengthen ties between young people and their peers; co-diagnosis, encouraging conscious participation, systems thinking)
- [Personal Storytelling – Heroic Imagination Project](#)
- [Deep Democracy – Perspectivity](#)
- [Gen D-Liberation methodology](#)
- [Toolbox search engine](#)
- [Manuals and handbooks - Youth \(coe.int\)](#)
[Compass: Manual for Human Rights Education with Young People - Manual for Human Rights Education with Young people \(coe.int\)](#)

Πρόκληση 2: Διαχείριση απαιτήσεων έργου

Έναρξη και σύλληψη έργου

- [UNICEF Tool for Participatory Evaluation with Youth](#)
- [Measuring impact for youth organisations](#)
- [Focus group – reporting grid template - HUMANNESSE](#)
[Research Focus Group Template](#)
- [Citizens' circle workshop activity](#)
- [Starbusting activity: assess co-creation](#)
- [Deep Democracy – Perspectivity](#)
- [Gen D-Liberation methodology](#)

Πηγές

Προσδιορισμός έργου και σχεδιασμός

- [Toolbox search engine](#)
- [Manuals and handbooks - Youth \(coe.int\)](#)
- [Compass: Manual for Human Rights Education with Young People - Manual for Human Rights Education with Young people \(coe.int\)](#)

Εκκίνηση και εκτέλεση έργου | Κλείσιμο έργου

- [More on safeguarding and codes of conduct](#)
- [Example of briefing, debriefing and feedback questions](#)
- [Measuring impact for youth organisations](#)

■ Πρόκληση 3: Η Βιωσιμότητα της Νεανικής Εργασίας

- [SALTO training calendar](#)
- [Database of volunteering opportunities by CEV](#)
- [Volunteering in Humanitarian Aid | European Youth Portal \(europa.eu\)](#)
- [Sustainability & Well-being in Youth Work](#)
- [Example of briefing, debriefing and feedback questions](#)
- [Guided self reflection tool](#)

Το HUMANNES – ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΕ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΓΙΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ (2022-1-ΙΤ03-ΚΑ220-ΥΟΥ-000089603) χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται ανήκουν αποκλειστικά στον/στους συγγραφέα(-είς) και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Εκτελεστικού Οργανισμού για την Εκπαίδευση και τον Πολιτισμό (ΕΑΚΕΑ). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η ΕΑΚΕΑ φέρουν ευθύνη για αυτές

Συγχρηματοδοτούμενο
από την Ευρωπαϊκή Ένωση